

TrønderEnergi Kraft AS
Postboks 9481, Sluppen
7496 TRONDHEIM

Vår dato: 09.12.2016
Vår ref.: 201303870-8
Arkiv: 315 / 119.1Z
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
George Nicholas Nelson
22 95 92 17/genn@nve.no

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringer og overføringer i Søavassdraget i Hemne kommune, Sør-Trøndelag

Det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven. Revisjonssaken gjelder vilkårene for konsesjon gitt ved:

- **Kgl. res. av 08-05-1964: Regulering av Søvatn og Vatslivatn i Søavassdraget m.v.**

Innkomne krav

Vi viser til felles brev med krav av 02.04.2013 fra Hemne jeger- og fiskeforening, Roberget utmarkslag, Rovatnet utmarkslag, Holla utmarkslag og Søvatnet fiskarlag og brev med krav av 03.03.2014 fra Hemne kommune. Kravene gjelder revisjon av vilkår for konsesjon gitt ved:

- Kgl. res. av 08-05-1964: Regulering av Søvatn og Vatslivatn i Søavassdraget m.v

Revisjonens formål

Hovedformålet med en revisjon er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere endring i blant annet manøvreringspraksis, minstevannslipp, biotopjusterende tiltak og utsetting av fisk.

NVE vil i sin behandling følge Olje- og Energidepartementets (OED) «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» av 25.05.2012.

Kravene

Lokallagene og kommunen har fremmet følgende krav (kort oppsummert):

- Minstevannføring i Søa, Hollaelva og Hagaelva for å bedre miljøforholdene for anadrom fisk.
- Pålegg om utsetting av smolt (evt. rogn, øyeyngel) med genetisk opphav lik den lokale og opprinnelige stammen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Biotopjusterende tiltak overfor laks, som for eksempel utlegging av gytegrus, terskeletablering, plastring og revegering.
- Bedring i miljøforholdene for elvemusling i Rovatnet og Sòa.
- Endring av vannførings- og reguleringsrutinene for å forbedre de landskapsmessige konsekvensene av reguleringene.

Kommentarer fra konsesjonær

TrønderEnergi Kraft (TEK) har i brev av 25.08.2015 kommentert kravene fra lokallagene og Hemne kommune. Selskapet har sammenfattet sine kommentarer i følgende punkter:

- TEK mener det ikke er grunnlag for å åpne revisjon av Sòa-reguleringen for å fastsette et vilkår om minstevannføring på bakgrunn av fremlagte revisjonskrav.
- Krafttapet ved slipp av minstevannføring vil være større enn det som er lagt til grunn i NVE rapport 49/2013. Samfunnsmessig kostnad vil være 107-200 mill.
- Det er ikke grunnlag for å fastsette vilkår om minstevannføring med bakgrunn i kravene knyttet til anadrom fisk og elvemusling.
- Elvemusling finnes i områder rundt Rovatnet med stabil vannføring, og påvirkes ikke vesentlig av reguleringen.
- For elven Sòa bidrar dagens kjøring av Eidsfossen kraftverk til at det halve året er vannføring på minimum 1,7 m³/s på 75% av anadrom strekning oppstrøms Rovatnet. Rovatnet og utløpselv til sjø har stabil vannføring fra et betydelig restfelt.
- TEK legger til grunn at nasjonale føringer for miljømål i vassdrag med vannkraftproduksjon følges og at det dermed ikke er aktuelt å vurdere minstevannføring i Hollaelva og Hagaelva.
- Habitatfremmende tiltak av hensyn til anadrom fisk kan vurderes, men med utgangspunkt i oppdatert kunnskap om fiskebiologi og fangst i vassdragene. Utsettingskravet på 5000 smolt bør sannsynligvis evalueres.
- Det er vanskelig å se at minstevannføringskrav i Sòa kan gi vesentlige positive effekter for friluftslivsinteressene i Kyrksæterøra. I Søvotnet er det i dag magasinrestriksjoner sommerstid, og det arbeides løpende med å sikre erosjonsutsatte områder.

Begge brevene med krav og TEK sine kommentarer til kravene kan lastes ned fra [sakens hjemmeside](#).

NVEs vurdering og konklusjon

Det er NVEs syn at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. De miljømessige virkningene som er tatt opp i kravene påvirker allmenne interesser som ligger innenfor det som kan ivaretas gjennom konsesjonsvilkårene. Behovet for slike vilkår vurderes best gjennom en revisjonsprosess.

Klima- og miljødepartementet (KLD) har i brev av 04.07.2016 vedtatt den regionale planen for vannforvaltning i vannregion Trøndelag. I den godkjente planen er vannforekomstene Eidselva (vannforekomst-ID: 119-131-R) og Sòa, øvre del (vannforekomst-ID: 119-129-R) begge ført opp i vedtakets vedlegg 2. Her er alle vannforekomster med godkjente miljømål som kan medføre krafttap listet opp. Begge vannforekomstene har i dag et moderat økologisk potensial (MØP), med godt

økologisk potensial (GØP) som miljømål innen 2027. En revisjonsprosess er etter NVEs oppfatning et egnet virkemiddel for å vurdere aktuelle tiltak som eventuelt kan bidra til å oppnå miljømålene.

Søavassdraget er plassert i kategori 1.2 i rapporten «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022» (NVE-rapport 49/2013). TEK mener anslått krafttap og samfunnsmessig kostnad er høyere enn hva rapporten oppgir. Selv om anslått krafttap heves til KT-3, vil Søavassdraget trolig forbli i kategori 1.2, jmfør tabell 5.6 i rapporten. Vi henviser til rapporten for ytterligere omtale. Rapporten kan lastes ned fra [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Eventuelle krav knyttet til økonomiske vilkår (konsesjonsavgifter, konsesjonskraft og næringsfond) og krav knyttet til privatrettslige forhold omfattes normalt ikke av en vilkårsrevisjon.

NVE vedtar at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringslovens § 10 nr. 3 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonssaken gjelder vilkårene for konsesjon gitt ved:

- **Kgl. res. av 08-05-1964: Regulering av Søvatn og Vatslivatn i Søavassdraget og til reguleringer og overføringer av nedslagsfelt i nabovassdrag**

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra underretningen er kommet frem til parten, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes gjennom NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Videre saksgang

NVE ber om at TEK utarbeider et revisjonsdokument i tråd med mal for revisjonsdokument. Dokumentet kan lastes ned fra [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Ved utarbeidelse av revisjonsdokumentet skal man legge vekt på de forholdene som fremgår av kravdokumentene. Ved behov for ytterligere presisering og prioritering av kravene bør dette skje i dialog mellom kravstillerne, TEK og NVE med formål å få frem et best mulig underlag for revisjonsdokumentet. Dersom det er aktuelt å samordne opprustnings- og utvidelsesprosjekter med revisjonen må den videre prosessen rundt dette avklares med NVE før utarbeidelse av revisjonsdokumentet.

NVE foretar ingen formell godkjenning av hvilke krav som skal inn i revisjonsdokumentet. Vi mener eventuelle krav i «gråsonen», eller krav som TEK ikke er enig i, bør inkluderes og kommenteres i revisjonsdokumentet. Det bør gis en kort begrunnelse for hvorfor krav eventuelt bør avvises. Det vil gi høringspartene mulighet til å komme med relevante opplysninger og innspill til både krav og TEK sine vurderinger og kommentarer til disse. I etterkant får TEK anledning til å kommentere høringsinnspillene. Dette vil gi NVE et bedre grunnlag for å vurdere hvilke krav som skal tas til følge eller ikke.

Revisjonsdokumentet skal sendes til NVE for kvalitetskontroll, før revisjonsdokumentet sendes på høring. Vi ber om at det lages et utkast til revisjonsdokument **innen 15.06.2017**. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler ved spørsmål om innholdet i dokumentet.

NVE vil sende revisjonsdokument til berørte parter for uttalelse. Dokumentet legges ut til offentlig ettersyn lokalt og på [sakens hjemmeside](#), og kunngjøres i lokalpressen. Det vil etter høringen bli foretatt en befaring i området, ev. også avholdt møte med kommunene. NVE skal etter dette gi sin innstilling til Olje- og energidepartementet.

For nærmere informasjon om saksbehandlingen viser vi til OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» og annen nyttig informasjon som finnes på [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Hemne kommune
Sør-Trøndelag fylkeskommune